

อนุสาสนีปาฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อกัณหา สุขกาโม

วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลวังหมี่ อำเภอน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๘ ศาสนาพุทธ
คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ศาสนาคริสต์ ฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๖ ศาสนาอิสลาม

ให้พากันรู้พากันเข้าใจว่าพระนิพพานคือบ้านของเรา บ้านของเรานะ
คือพระนิพพาน คือความดับไม่เหลือของความรู้สึกลึกที่มันเป็นนิติบุคคลตัวตน
เราดำเนินชีวิตด้วยความรู้ความเข้าใจด้วยปัญญาสัมมาทิฐิ เราทั้งหลายเป็นผู้ที่
ประเสริฐ ได้รับทรัพยากรที่ประเสริฐที่เราได้เกิดมาเป็นมนุษย์

ชีวิตของเรา อายุขัยของความเป็นมนุษย์ของเรา ๑ ศตวรรษหรือร้อยปี
ถ้าทำดี ๆ มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาเอาธรรมนำชีวิตในการประพฤติการปฏิบัติ
อยู่ได้มากกว่าร้อยปี

มนุษย์เรารู้เข้าใจ ไม่ไปตามสิ่งแวดล้อม ไม่ไปตามผัสสะ มีความสงบ
มีปัญญา มีปัญญาที่มีความสงบ เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ ไม่ไปตามผัสสะ ไม่ไปตาม
อารมณ์ไม่ไปตามสิ่งแวดล้อม มีความสงบเป็นอย่างยิ่ง มีปัญญาเป็นอย่างยิ่ง
มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาเป็นอย่างยิ่ง ในความรู้ความเข้าใจ ในการประพฤติ
การปฏิบัติ เป็นผู้ปฏิบัติดี เป็นผู้ใจดีใจสบาย เป็นผู้ปฏิบัติชอบประกอบด้วยปัญญา
มีปัญญาประกอบด้วยปฏิบัติชอบ เป็นผู้ปฏิบัติตรง ตรงไปตรงมา เป็นธรรม

เป็นความยุติธรรม ไม่มีนิรณทังห้า ไม่มีความชอบความชัง เหวี่ยงไปเหวี่ยงมา เป็นไปโพล่า ยกเลิกอคติทั้ง ๔ ยกเลิกความลำเอียง ลำเอียงเพราะชอบเพราะชัง ลำเอียงเพราะกลัว ลำเอียงเพราะความไม่รู้ หยุดพวกนี้ละ

มนุษย์เป็นผู้รู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้ต่อวิชาแห่งความเป็นมนุษย์ ยกเลิกวิชาของการเวียนว่ายตายเกิด เป็นผู้ปฏิบัติสมควรแก่กาลเวลา เป็นผู้หยุดกาลหยุดเวลา หยุดวิญญูสงสารให้กับตนเอง

แต่ก่อนไม่รู้ไม่เข้าใจ ทำให้เวลามันกลืนกินเรา ความไม่รู้ไม่เข้าใจเอาความหลง นำชีวิต เอาความไม่ถูกต้องนำชีวิต ทำให้เราเสียเวลาไปเปล่า ๆ แยกไปเปล่า ๆ แยกไปเพราะเกิดมานาน

การเรียนการศึกษาก็เรียนศึกษาก็เพื่อความเห็นแก่ตัว การทำงานก็เพื่อความเห็นแก่ตัวอย่างนี้ เรารู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้เอาธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ เอาอายตนะภายนอกภายในรวมกันเป็น ๑๒ มาประพฤติมาปฏิบัติ มามีความสุข ในการประพฤติการปฏิบัติ

เราทั้งหลายจะได้รู้ว่าความถูกต้องบริสุทธิ์คุณทั้งกายวาจาภิรียมารยาทอาชีพ ทั้งใจ เป็นบริสุทธิ์คุณ มันเป็นพระนิพพานเป็นบ้านของเรา เป็นบ้านเป็นเมืองหลวง มันว่างจากตัวว่างจากตน มันกว้างใหญ่ไพศาล มันเป็นเมืองหลวง ว่างทั้งกายวาจาภิรียมารยาทอาชีพใจ ยกเลิกแคนเชิล หยุดก่อนลาก่อนสังสาระสิ่งที่ท่องเที่ยวมานาน ด้วยความรู้ความเข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ

เห็นเวลานี้สำคัญเป็นไฟต์สำคัญ ไม่เพลิดเพลินไม่ประมาท ควบคุมคอนโทรลตัวเองให้ได้ด้วยความรู้ความเข้าใจ มีปัญญามากก็ต้องสงบ มีปัญญาน้อยก็ต้องสงบ

มีปัญญา มีความสงบไปพร้อม ๆ กัน เข้าถึงความพอดี เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ ด้วยความรู้ความเข้าใจ เป็นมนุษย์สมัยใหม่ เป็นมนุษย์ผู้ทันโลกทันสมัย รู้จักทั้งทางโลกทางธรรม เรียกว่าเป็นมนุษย์สมัยใหม่ทันโลกทันสมัย ทันกาลทันเวลา หยุคกาลหยุดเวลาด้วยความรู้ความเข้าใจ ไม่ให้ชีวิตมันกลืนไป แก่เจ็บตายไป ด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ ความรู้ความเข้าใจนี้จึงเป็นคู่กับการประพฤติการปฏิบัติ นี่เป็นสิ่งสำคัญเป็นวาระสำคัญ เป็นไฟต์ในการชิงแชมป์ในการประพฤติการปฏิบัติ

เราทั้งหลายต้องพามากันมีสติสัมปชัญญะให้สมบูรณ์ สติคือความสงบ ต้องสงบ อาศัยธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายุตนะ ๑๒ มาเป็นอุปกรณ์ ใจไม่สงบก็ให้กายวาจา กิริยามารยาทมันสงบก่อน สงบด้วยธรรมานุญรัฐธรรมานุญ ความรู้ความเข้าใจ เอามาใช้มาปฏิบัติ เป็นธรรมเป็นธรรมานุญเป็นรัฐธรรมานุญ เพื่อเป็นหลักการ เป็นอุดมการณ์อุดมธรรมนะ ให้เรารู้เข้าใจ

ชีวิตของเราเราต้องก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจ พักผ่อนนอนให้เพียงพอ ให้มีความสุขในการพักผ่อน มีความสุขในการนอนการพักผ่อน เพื่อเราจะได้ มีทั้งความสงบ มีทั้งปัญญา

เราทั้งหลายต้องรู้ว่าการทำอย่างนี้ปฏิบัติอย่างนี้ มันเป็นการปฏิบัติธรรม เพราะร่างกายของเรามันเป็นธรรมะ ธรรมะของส่วนกาย ธรรมะของส่วนวาจา ธรรมะของส่วนกิริยามารยาท ธรรมะของส่วนอาชีพ ธรรมะของส่วนใจ

ใจเราต้องรู้เข้าใจ เมื่อรู้เข้าใจแล้วให้พากันมีปิตติมีความสุขมีเอกัคคตา ในการประพฤติการปฏิบัติ เพราะเราทุกคนได้รับทรัพยากรที่ประเสริฐแล้ว ต้องรู้เข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ

เราทั้งหลายต้องยกเลิกสิ่งที่ไม่ถูกต้องของเราเอง ยกเลิกโครงการยกเลิกกิจการที่เวียนว่ายตายเกิด ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่า เรา รู้จักเจ้าเสียแล้ว โครงการกิจการกิจกรรมในการเวียนว่ายตายเกิด เรา รู้จักเจ้าเสียแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่าอย่างนั้น เจ้าจะทำบ้านทำเรือนทำกิจกรรมให้เราไม่ได้อีกต่อไป

เราจะหยุด เราจะยกเลิก เราจะแคนเชิลด้วยความรู้ความเข้าใจ เราจะมีปิติ มีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ หยุดก่อน สติปัฏฐานก่อน ลาก่อน วัฏฏสงสารที่มันแช่มมันลุ่มมันนัวมันหรรอย นี่เรา รู้จักเจ้าเสียแล้ว เจ้าจะทำบ้านทำเรือนให้เราไม่ได้อีกต่อไป

เราทั้งหลายพากันมานั้นที่ตัวเรา นี่แหละเราไม่ต้องไปเน้นที่ใคร เน้นที่ตัวเรา นี่แหละมีปิติมีความสุขเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เพราะอันนี้มันถูกต้อง ถูกต้องด้วยความรู้ความเข้าใจด้วยหลักเหตุหลักผล หลักกรรม หลักกฎแห่งกรรม หลักผลของกรรม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่ากรรมนี้มันอยู่ที่รู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้หยุดกรรม หยุดกฎแห่งกรรม หยุดผลของกรรมด้วยความรู้ความเข้าใจ เหมือนพระอัสสชิบอกกับพระสารีบุตรว่า ทุกอย่างนั่นะคือเหตุคือปัจจัย ที่พระอัสสชิบอกว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่าสิ่งทั้งหลายทั้งปวงคือเหตุปัจจัย พระสารีบุตรต้องรู้ณะ เราจะได้หยุดเหตุปัจจัย

เราเข้าใจอย่างนี้ เราก็มียุติมีความสุขเอ็กคตาในการประพุติการปฏิบัติ อันนี้มันจะเป็นความดีประกอบด้วยปัญญา เป็นปัญญาประกอบด้วยความดี ในชีวิตของเรามันก็จะมีแต่พระนิพพาน มีแต่ศีลสมาธิปัญญา ด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราทั้งหลายต้องพากันเข้าใจอย่างนี้อย่าพากันเข้าใจอย่างอื่น

เราทั้งหลายอย่ามาอาศัยธาตุ อาศัยขันธ อาศัยอายตนะ หาอยู่หาหลงอยู่ที่นี้ มันหลงมาหลายล้านชาติ หลายอสงไขย ให้เรารู้เข้าใจในการประพุติการปฏิบัติ

ให้ท่านทุกท่านทุกคนรู้เข้าใจ จะได้โบกมือบ้ายบาย หมายความว่าลาก่อนแล้วนะ หยุดก่อนแล้วนะ ด้วยความรู้ความเข้าใจ เราทั้งหลายนะมาเข้าถึงความเป็นมนุษย์ หยุดการเป็นได้แต่เพียงคน เพราะคนมันย่ำต๊อกอยู่ในความหลง เอาความหลงนำชีวิต เค้าเรียกว่าคน มันไปไหนไม่ได้ มันย่ำต๊อกอยู่ที่เก่า เดียวมันจะหมดวิชาแห่งความเป็น มนุษย์นะ มนุษย์เราต้องมีวิชา

ท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นทั้งพระดีพระมีปัญญา รู้ทั้งทางวัตถุรู้ทั้งทางใจ ท่านถึงพูดจากใจจากพระนิพพานว่า เราทั้งหลายเป็นมนุษย์เป็นผู้ประเสริฐ ต้องมีธรรมเป็นธรรมของมนุษย์ ท่านพูดจากใจจากพระนิพพานว่า

เป็นมนุษย์ เป็นได้ เพราะใจสูง	เหมือนหนึ่งยุง มีดี ที่แววชน
ถ้าใจต่ำ เป็นได้ แต่เพียงคน	ย่อมเสียที ที่ตน ได้เกิดมา
ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ	ถ้ามีครบ ควรเรียก มนุสสา
เพราะทำถูก พุทถูก ทุกเวลา	เปรมปรีดา คั่นวัน สุขสันต์จริง
ใจสกปรก มีดมัว และร้อนร้าว	ใครมีเข้า ควรเรียก ว่าผีสิง
เพราะพูดผิด ทำผิด จิตประวิง	แต่ในสิ่ง นำตัว กลัวอบาย

คิดดูเถิด ถ้าใคร ไม่อยากตก จงรีบยก ใจตน รีบชวนชวาย
 ให้ใจสูง เสียได้ ก่อนตัวตาย ก็สมหมาย ที่เกิดมา อย่าเชื่อน เอย ฯ

เราทั้งหลายต้องพากันทำหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ ธรรมคือหน้าที่ หน้าที่คือธรรม มีปิติมีความสุขเอกัคคตาในการประพบัติการปฏิบัติ เราอย่าไปคิดเหมือนแต่ก่อนนะ เข้าใจในแง่มุมว่าเรียนหนังสือทำงานทำอะไรเพราะความจำเป็น ความรู้ระดับนี้ มันเป็นระดับวิทยาศาสตร์ มันยังเป็นตัวเป็นตน มันยังสำคัญมันหมายความว่า เป็นเค้า เป็นเรา มันยังไม่ใช้ธรรมนุญ มันยังไม่ใช้รัฐธรรมนุญ มันยังเป็นตัวเป็นตน

เราต้องเข้าใจว่ามนุษย์เราทั้งหลายต้องมีปัญญาสัมมาทิฐิ ว่ามนุษย์เราต้องพัฒนา ทั้งใจทั้งวิทยาศาสตร์ไปพร้อม ๆ กันอย่างมีความสุข

มีความสุขในการเรียนหนังสือ มีความสุขในการทำงาน กายวาจาภิรียมารยาท อาชีพทั้งใจต้องมีความสุขไม่ต้องมีทุกข์อะไร เราไม่ต้องมี ไม่ต้องเป็นอะไร เพราะมีอะไรเป็นอะไรมันก็มีคามทุกข์ทั้งนั้น ชื่อว่า “เป็น” “ไม่เป็น” ทุกข์ทั้งนั้น เราต้องรู้เข้าใจอย่าไปเป็นอะไรเลย เหมือนครั้งที่ท่านพระอาจารย์ชา สุภัทโท ไปที่ประเทศอังกฤษ

ท่านพระอาจารย์ชา สุภัทโท วัดหนองป่าพง ท่านมีลูกศิษย์เป็นพระฝรั่ง ชื่อพระอาจารย์สุเมโธเป็นคนอเมริกา คนอเมริกาพัฒนาวิทยาศาสตร์ไปไกลมากกว่า ประเทศไทยไปหลายสิบปีเลยทีเดียว พัฒนาวิทยาศาสตร์ พัฒนความรู้ความเข้าใจ สุดยอดเพอร์เฟคเลย แต่ดับทุกข์ไม่ได้แก้ปัญหามิได้ เพราะเป็นคนรวยก็มีทุกข์ เพราะมีตัวมีตน

ท่านอาจารย์สุเมโธก็ไปที่เทศอินเดียเนปาลศรีลังกาพม่าแล้วก็กลับมาบวชที่เมืองไทย ท่านมาอยู่กับท่านอาจารย์ชาที่วัดหนองป่าพง นักวิทยาศาสตร์มีปัญญามากก็ทุกข์มาก นั่งก็ทุกข์ นอนก็ทุกข์ เดินก็ทุกข์ เพราะตัวตนมีแต่ทุกข์เกิดขึ้นทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไป นอกจากทุกข์ไม่มี ทุกข์ไปทุกข์มาอย่างนั้นแหละ

ท่านอาจารย์ชาถึงให้สติท่านอาจารย์สุเมว่า พระสุเมโธ พระสุเมโธเป็นทุกข์หรือวัดหนองป่าพงเป็นทุกข์ พระอาจารย์สุเมโธได้สติได้ปัญญา เออจริง...นี่วัดหนองป่าพงไม่เป็นทุกข์เลย เราต่างหากเอาธาตุ เอาขันธ เอาอายตนะ เอาผัสสะ เอาอารมณ์ เอาธาตุทั้ง ๔ ขันธทั้ง ๕ มาเป็นเรา เราเป็นทุกข์ด้วยความรู้ความเข้าใจ นักวิทยาศาสตร์เอาปัญญามาพัฒนาเป็นศีล เป็นสมาธิ เป็นความสงบ เป็นปัญญา ใช้เวลานานติดต่อกันเนื่องกันร่วมสิบปีนะ ชีวิตของท่านอาจารย์สุเมโธถึงเย็นเป็นแอร์คอนดิชันเคลื่อนที่เลย

ท่านอาจารย์ชาจึงตรัสว่า พระสุเมโธถึงกาลถึงเวลาแล้วนะ ต้องกลับไปเผยแผ่ทางยุโรป เพราะทางยุโรปพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ทางวัตถุไปไกลแต่ก็ไปไม่ได้นะ ต้องไปบอกเรื่องอริยสัจสี่ จะได้พัฒนาทั้งใจทั้งวิทยาศาสตร์ไปพร้อม ๆ กัน ถึงจะแก้ปัญหาได้ เพราะธรรมะมันต้องอย่างนี้ไม่ใช่อย่างอื่นมันเป็นความพอเพียงเพียงพอ เป็นความพอดี ไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป

ท่านถึงให้ท่านพระอาจารย์สุเมโธไปอยู่ที่ประเทศอังกฤษ คนที่ประเทศอังกฤษเค้าก็โอเค พวกมันเลื่อมใส เพราะเป็นการพัฒนาวิทยาศาสตร์พัฒนาใจไปพร้อม ๆ กัน เป็นมนุษย์สมัยใหม่ทันโลกทันสมัย พัฒนาใจพัฒนาวัตถุ เค้าโอเคด้วยเห็นด้วย

ชาวอังกฤษถึงถามพระอาจารย์ว่า การที่เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาสันดานะ เพราะมันดับทุกข์ แต่มันดับทุกข์ได้เฉพาะตน แต่ถ้าเป็นพระโพธิสัตว์เป็นพระพุทธเจ้า มันได้ประโยชน์มากนะ ทั้งประโยชน์ของเราประโยชน์ทั้งผู้อื่น พระอาจารย์เห็นว่า อันไหนดีกว่ากัน ถ้าเอาพระอรหันต์ดับทุกข์ได้เร็ว เป็นพระโพธิสัตว์ใช้เวลานาน

ท่านอาจารย์ชาตรีว่า ต้องรู้เข้าใจนะการประพุติการปฏิบัติอย่าไปเป็นอะไรเลย เป็นอะไรเป็นทุกข์ทั้งนั้น พระพุทธเจ้าก็อย่าพากันไปเป็น พระอรหันต์ก็อย่าพากันไปเป็นไป ชื่อว่าความมีความเป็นมันเป็นทุกข์ทั้งนั้น เราจะได้รู้เรื่องอริยสัจสี่

การประพุติการปฏิบัติมันอยู่นอกเหตุเหนือผลนะ อยู่เหนือความปรุงแต่ง เราจะไปเป็นอะไร มีอะไร ชีวิตของเราถึงจะสงบมีปัญญา เราจะได้ทำความดีเพื่อบริสุทธิ์คุณ เราจะได้ทำความดีเพื่อตัวเพื่อตน มันจะได้เป็นนักวิทยาศาสตร์และพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กัน ด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราทั้งหลายการประพุติการปฏิบัติ มันถึงจะครบวงจรทั้งกายวาจา กิริยามารยาททั้งใจที่เป็นอาชีพของเรา อาชีพของเราจุดมุ่งหมายปลายทาง คือพระนิพพานให้รู้เข้าใจ เราต้องรู้จักความดีที่ประกอบด้วยปัญญา นักวิทยาศาสตร์ทั้งหลายถึงจะไม่มีโทษนะ คนรวยทั้งหลายถึงจะไม่มีโทษ ต้องรู้เข้าใจในการประพุติการปฏิบัติ

เราทั้งหลายถึงต้องรู้เข้าใจ ความเป็นจริงแล้วทุกสิ่งทุกอย่างนั้นมันว่างเปล่า สิ่งที่เราไปจรมาทาหุจมุมกลืนกายใจมันชั่วคราวเป็นของชั่วคราวนะ

เราต้องรู้จักไฟต์ในการประพุดติการปฏิบัติในปัจจุบัน เราทั้งหลายถึงจะเป็นผู้มีศีล มีสมาธิ มีปัญญา เราทั้งหลายจะไม่ได้ไปตามผัสสะตามอารมณ์ตามสิ่งแวดล้อมด้วยความรู้ความเข้าใจ สิ่งที่ผ่านมาไปแล้วมันเกยติดแล้วมันเอากลับคืนมาไม่ได้ เราก็อยาเอามาคิด อย่าให้หัวใจของเรามีหนี้สินต้องปล่อยต้องวาง

การประพุดติการปฏิบัติถึงเป็นปัญญาสัมมาทิฐิ มันเป็นความยึดมั่นถือมั่นที่มีปิติมีความสุขเอ็กคตาในการประพุดติการปฏิบัติ สิ่งที่ผ่านมาไปแล้วมันคือการปล่อยวางด้วยปัญญามันถึงมีความสงบ มีความสงบมีปัญญาด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราทั้งหลายจะได้รู้ว่าพระธรรมพระวินัยมันดี มันเพอร์เฟค เตียวนี้มันเป็นพระนิพพานทางกายวาจาภิรียมารยาทอาชีพทั้งใจ ให้รู้เรื่องพระนิพพานนะ

เราทั้งหลายนะได้รับทรัพยากรที่ประเสริฐต้องพากันประพุดติพากันปฏิบัติ อย่าไปประมาทอย่าไปเพลิดเพลิน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกเราว่าความประมาทเป็นความเสียหาย เป็นสิ่งที่พังทลายก็จริง เหมือนพระพุทธเจ้าว่านะความรู้ไม่เข้าใจ เอาความหลงนำชีวิต มันพังทลายเหมือนตึก สตง. แนนอนนอนแ่น ร้อยเปอร์เซนต์ มันพังทลายมันจะไปตามผัสสะไปตามสิ่งแวดล้อม มันจะเป็นคนไม่มีศีลไม่มีสมาธิไม่มีปัญญา ไม่รู้orryสัจสี ไปตามความหลงทำให้เราเวียนว่ายตายเกิดไปไหนไม่ได้ ย่ำต๊อกอยู่ในความหลงในที่เก่านั้นแหละ

เราทั้งหลายพากันตั้งใจ สบายอกสบายใจ ดีอกดีใจ ปฏิบัติตัวเอง

ความเป็นพระธรรมพระวินัยสำคัญกว่าทุกอย่าง เพราะความเป็นพระนั่นคือ ความรู้ความเข้าใจเป็นพระธรรมพระวินัย คือความเป็นพระ ความเป็นพระต้องเป็น พระธรรมพระวินัย ข้อวัตรกิจวัตรมีปิติมีความสุขเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ไม่เพลิดเพลिनไม่หลงไม่ประมาท มีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติอย่างนี้

เราถือว่าเราทำไม่ถึงเป็นผู้ที่โชคดีย่างนี้ เป็นผู้โชคดีแน่นอนเพราะเราได้ ทรัพยากรอันประเสริฐที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เราต้องพากันเข้าใจในการประพฤติ การปฏิบัติ ทุกคนเน้นมาที่ตัวเรานี่แหละ ถึงเราจะอยู่กันเป็นกลุ่มเป็นก้อน เป็นหมู่ เป็นคณะเป็นครอบครัว ทุกคนต้องเน้นมาที่ตัวเรา ไม่ต้องคิดเหมือนแต่ก่อนแล้ว ไม่ต้องพึ่งพ่อพึ่งแม่พึ่งรัฐบาลนักการเมืองไม่ต้องพึ่งใคร ตนแลเป็นที่พึ่งของตนไม่ต้อง พึ่งใคร เรามาพึ่งตัวเองด้วยความรู้ความเข้าใจด้วยปัญญาสัมมาทิฐิแล้วเป็นผู้ให้ ผู้เสียสละ ไม่เอาอะไรกับใคร

เราคิดดูดี ๆ พระพุทธเจ้าก็คือผู้ที่เสียสละ พระเยซูก็คือผู้ที่เสียสละ พระอัลเลาะห์ ก็คือผู้ที่เสียสละ เสียสละหมดเลยไม่มีอะไรหลงเหลืออยู่ ท่านเกิดมาเพื่อเป็นพุทธะ เกิดมาเพื่อเสียสละ เราก็ต้องเอาโมเดลเอาตัวอย่างแบบอย่าง ถ้าเราไม่เสียสละ ความสงบมันจะมีได้อย่างไร เพราะความสงบอยู่ที่เราเสียสละ อยู่ที่เราหยุดวิญญูสงสาร ถ้าเราไม่หยุดมันก็ไปของมันเรื่อย

การยกเลิกโครงการยกเลิกวิฆฺญูสงสารเราต้องเสียสละ หย่าศึกสงบศึกด้วยศีล ด้วยสมาธิด้วยปัญญา ถ้าเราเอาธรรมนำชีวิต ตัวเราก็มีความสุขคนอื่นก็มีความสุข เป็นประโยชน์ต่อทั้งตัวเราทั้งคนอื่น เป็นประโยชน์ต่อมหาชน

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ เราไม่เอาของใคร เรายังต้องเป็นผู้เสียสละ

เราคิดดูสิ ผู้ที่ทำความเพียรที่ยังเป็นเสขบุคคลก็คือผู้ที่เอาธรรมนำชีวิต มีความสุขในการบริสุทธิคุณทั้งกายวาจาภิรียมารยาททั้งอาชีพ เป็นศีลเป็นสมาธิ เสียสละนะ คนไม่เสียสละคือคนไม่มีศีลไม่มีสมาธิไม่มีปัญญานะ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจการเสียสละสิ่งของนั้นเป็นของยาก อย่างพราหมณ์ สองคนยากจน ไปฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ให้ผู้แสดงธรรมเล่าเรื่อง สองสามีภรรยามีผ้าห่มเพียงผืนเดียว...ภรรยาห่มไป ฟังธรรมตอนกลางวัน สามีห่มไปฟังธรรมตอนกลางคืน... (จูฬกสาฎก)

การเสียสละนี้ เสียสละข้าวของเงินทองเป็นผู้ให้ผู้เสียสละก็มีความสุขระดับนี้นะ ถ้าเสียสละในการรักษาศีล ศีลนั้นเป็นการเสียสละสูงขึ้นไป ศีลนี้ถึงเป็นหลักการ เป็นอุดมการณ์อุดมธรรม พื้นฐานของกรรมของกฎแห่งกรรมของผลของกรรม มันถึงเป็นศีลปะแห่งชีวิต ถึงเป็นพื้นฐานให้เรารู้เข้าใจ เราทั้งหลายต้องเห็นภัย ในวิฆฺญูสงสารในการเวียนว่ายตายเกิด เพื่อเอาศีลเป็นฐานเป็นกรรมเป็นกรรมฐาน นำชีวิต

มนุษย์เราเค้าจะปลูกบ้านปลูกเรือนทำอะไรอย่างนี้ต้องมีบ้านมีสถานที่มีที่อยู่ ที่อาศัยมีที่ทำมาหาเลี้ยงชีพ ศีลนี้ถึงเป็นสถานที่ที่อยู่อาศัยที่ไปทีมานะ

เราต้องรู้เข้าใจว่าศิลปะถึงเป็นเยี่ยมที่สุดในโลก ไม่มีอะไรยิ่งไปกว่าศิลปะ ศิลปะทำให้รวย ศิลปะทำให้มีความสุข ศิลปะทำให้สงบ ศิลปะทำให้เข้าถึงพระนิพพาน โอ...ศิลปะสุดยอดเลยให้เราเข้าใจเรื่องศิลปะ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราจะไม่เห็นคุณค่าของศิลปะ ไม่เห็นคุณค่าทรัพยากรของศิลปะ พระธรรมพระวินัยแปดหมื่นสี่พัน พระธรรมชั้นตรี ทุกแง่มุมของชีวิตที่ประเสริฐ มันเป็นหลักการอุดมการณ์อุดมธรรม มันจะสมบูรณ์ด้วยวิชาและจรณะต้องรู้เข้าใจ เราจะได้เห็นคุณค่าของศิลปะ มันเป็นศิลปะแห่งชีวิต ศิลปะเป็นความงดงามเป็นความสง่างามมันเป็นความงามในเบื้องต้น ท่ามกลาง งามในที่สุด ศิลปะสำคัญ

การประพฤติการปฏิบัติที่มีปิตีมีความสุข มีความตั้งใจเจตนาไม่มีต่อหน้า และลับหลัง ศิลปะจึงเป็นพระนิพพานทำอะไรไม่หวังอะไรตอบแทน

เหมือนท่านพระอาจารย์ชาตรัสกับฝรั่งที่ประเทศอังกฤษ อย่าไปเป็นอะไรเลย เป็นอะไรก็เป็นทุกข์ทั้งนั้น เราเข้าใจ อย่าไปเป็นอะไร ศิลปะหยุดความมีความเป็น หยุดความได้ความเสีย เป็นปัญญาสัมมาทิฐินะ ความตั้งมั่นไม่หวั่นไหวไปตามอารมณ์ ตามสิ่งแวดล้อม ใครจะไปจะมาจะอยู่ เราไม่หวั่นไหวสมาธิคือความตั้งมั่น

เราจะสร้างบ้านสร้างอาคารอะไรใหญ่ ๆ มันต้องมีเสาเข็มปักลงสู่พื้นดิน เสาเข็ม ลึกหลายโยชน์นะ มันถึงไม่หวั่นไหวไม่ไปตามสิ่งแวดล้อมไม่ไปตามผัสสะ

การปฏิบัติศิลปะที่ติดต่อกันเนื่องด้วยความตั้งใจตั้งเจตนามันจะไม่ไปตามผัสสะ ไม่ไปตามอารมณ์มันจะเป็นสัมมาทิฐิ ด้วยธรรมชาติเพราะมันประกอบด้วยปัญญา สัมมาทิฐิ

เราต้องรู้เข้าใจในการประพาศิการปฏิบัติ เราต้องรู้เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้เข้าใจ เราทำไม่ได้ปฏิบัติไม่ได้เหมือนเราเรียนหนังสือ ความหมายของการเรียนหนังสือ เราไปเพื่อรู้เข้าใจเรื่องบวกคุณหา รื่องได้รื่องมีรื่องเสีย อยู่ทีความรู้ความเข้าใจ เราพัฒนาวิทยาศาสตร์ก็เหมือนกัน เพื่อความรู้ความเข้าใจ จะพัฒนาคนเดียวหรือ เป็นทีมใหญ่กลางเล็กก็สำคัญอยู่ทีความรู้ความเข้าใจ การฟังการบรรยายก็สำคัญ อยู่ทีความรู้ความเข้าใจ รู้เข้าใจแล้ว ความเป็นมนุษย์เค้าเอาธรรมนุญนำชีวิต

เราทั้งหลายก็พากันประพาศิปฏิบัติเป็นมรรคเป็นอริยมรรคอยู่ทุกหนทุกแห่ง ทุกชาติทุกศาสนาด้วยความรู้ความเข้าใจนะ ถ้าไม่รู้ไม่เข้าใจชีวิตของเราจะพังทลาย เหมือนตึกตงนี้แหละ เห็นมัยตึก ตง.มันพังทลายชีวิตของเราก็กพังทลายเหมือนตึก ตง. ไม่ต้องสงสัย อันนี้แน่นอน มันนอนแน่ มันพังพินาศแน่ ตึกตง.นะ อยู่ทีกรุงเทพฯ

ตึก ตง.อยู่ทีกรุงเทพมหานคร ตึก ๓๐ กว่าชั้น ตึก ตง.ด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ เอาความหลงนำชีวิตเอาทุจริตนำชีวิต ชีวิตมันเลยพังทลาย ชีวิตมันพังทลายนะ ตึกตง.มันพังทลายด้วยนิติบุคคลตัวตนพังทลายด้วยทุจริตมันจะไปแก้ไขตั้งแต่ ภายนอกมันจะไปพัฒนาตั้งแต่วิทยาศาสตร์จะไปเอาความสุขบนความหลง ชีวิตเลยพังทลายนะ

เราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งนะ เราคิดดูดีๆ นะ ตึกใหญ่กว่าสูงกว่าตึก ตง.ทั้งหลาย สิบตึกทีกรุงเทพมหานครทีปริมณฑล เค้าไม่พังทลายเหมือนตึกตง. เพราะพอทีจะรับ น้ำหนักได้ ไม่ใช่ไมโกงกินคอร์รัปชั่นนะ แต่เค้าโกงกินคอร์รัปชั่นน้อยพอทีจะรับ

แผ่นดินไหวจากมณฑลพะเยาประเทศพม่า ศูนย์กลางแผ่นดินไหวอยู่ที่เมืองมณฑลพะเยา ประเทศพม่าห่างไกลกันตั้งนับพันกิโล

นี้ให้เรามองเห็นในแง่มุมความไม่ถูกต้องนะ ชีวิตที่เอาความไม่ถูกต้องนำชีวิต มันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง.นี้แหละ

เราทั้งหลายถึงต้องเป็นผู้ละอายต่อบาปเกรงกลัวต่อบาป เห็นภัยในวัฏฏสงสาร รู้จักความคิดรู้จักอารมณ์เหมือนท่านพระอาจารย์ลี ธัมมธโร สมุทพรภาการ ท่านรู้จักความคิดการปรุงแต่งของตัวเอง

เอาตัวตนเป็นที่ตั้ง ชีวิตของเราทั้งหลายมันก็ต้องพังทลาย เพราะมันไม่ถูกต้อง มันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง. นี้แหละ

ตึก สตง.ที่อยู่กรุงเทพมหานครอยู่เมืองหลวงอยู่เมืองกรุง เป็นศูนย์รวมของประเทศ เหมือนสมองเป็นศูนย์รวมของร่างกาย เหมือนหัวใจเป็นศูนย์รวมของสรีระร่างกาย

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่บริหารประเทศ บริหารแผ่นดินไม่เข้าใจ ในการประพฤติกการปฏิบัติ เอาแต่ความรู้เอาแต่วิทยาศาสตร์เอาแต่ตัวเอาแต่ตน ไปแก้แต่สิ่งภายนอก ไม่ได้แก้ตัวเองไปพร้อม ๆ กัน

การพัฒนาวิทยาศาสตร์มันต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กันมันถึงถูกต้องนะ พัฒนาทั้งภายนอกภายในด้วยความรู้ความเข้าใจให้ครบวงจร อริยมรรคองค์แปด ถึงเป็นความรู้ความเข้าใจ เพื่อการประพฤติกการปฏิบัติมันจะได้สมบูรณ์ สมบูรณ์ทั้งกายวาจาใจกิริยามารยาทอาชีพด้วยความถูกต้อง

มันต้องรู้ธรรมรู้ปัจจุบันธรรม รู้ธรรมธรรมนุญนะ ถ้าเราไปจัดการแต่สิ่งภายนอก เราไม่ได้จัดการตัวเองมันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง.นี่นะ

การบริหารตัวเองบริหารบุคคลอื่น มันต้องรู้เข้าใจแล้วมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตา ในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์

ถ้าเรามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติมันก็มีความสุขอยู่แล้ว ด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราต้องรู้จักการประพฤติการปฏิบัติ ทั้งกายวาจาใจกิริยามารยาทอาชีวะ เราต้องเน้นมาที่ตัวเราในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ของตัวเอง ให้มันสมบูรณ์ เราทั้งหลายจะไม่ได้พังทลายเหมือนตึก สตง.

ถ้าใครมีตัวมีตนบุคคลนั้นคือทุจรีตนะ เราทั้งหลายจะได้รู้ว่าทุจรีตนั้นคือตัวตนนะ ใครเอาตัวตนนำชีวิตบุคคลนั้นคือบุคคลที่ทุจรีต เราต้องรู้จักธรรมรู้จักรธรรมนุญ ปัญหาต่าง ๆ นั้นมันอยู่ที่ทุจรีตนะ

การที่จะบริหารตัวเองบริหารบุคคลอื่นต้องยกเลิกทุจรีต ถึงจะเป็นนักบริหาร ตัวเองนักบริหารคนอื่นด้วยการรู้เข้าใจในการบริหารในการปฏิบัติ

ตำแหน่งที่เค้าแต่งตั้งให้เราเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นตำแหน่งที่ให้เรามาเสียสละ มารับผิดชอบโฟกัสในการประพฤติการปฏิบัติ ไม่ใช่ตำแหน่งที่ให้พวกเราทั้งหลาย มาทุจรีตนะ

ให้ถือว่ามันเป็นตำแหน่งที่ทรงเกียรติมีเกียรติมีศักดิ์ศรี เอาตัวตนเป็นที่ตั้ง มันจะมีเกียรติมีศักดิ์ศรีได้อย่างไร ถึงพวกเราทั้งหลายจะพากันใส่สุทผูกเนคไท

เป็นผู้ทรงเกียรติมันก็ไม่เป็นผู้ทรงเกียรตินะ มันเป็นผู้ทรงความหลงต่างหาก
ทรงความโง่ความหลงมกต่างหากละ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจเราจะเข้าถึงบริสุทธิ์คุณ เข้าถึง
ธรรมบุญเข้าถึงรัฐธรรมบุญไม่ได้ เอาตัวตนเป็นที่ตั้งมันเป็นอบายมุขอบายภูมินะ
มันตกอยู่ในภพภูมิของ ๓๑ ภพภูมิ

ในภพภูมิของวิภวสงสารนี้มีอยู่ ๓๑ ภพภูมิ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจมันก็จะอยู่ใน
ระนาบของ ๓๑ ภพภูมินี้แหละ

เค้าถึงมีศัพท์ว่าคน คนนี้หมายถึงตัวถึงตน หมายถึง ๓๑ ภพภูมินี้แหละ
ภพภูมิที่เวียนว่ายตายเกิดมีทั้งหมด ๓๑ ภพภูมิ

เราต้องรู้เข้าใจ เราจะได้ประพฤติปฏิบัติ เราจะได้ย่ำต๊อกกับความหลงที่มีศัพท์
ว่า “คน” คนนี้ความหมายหมายถึงความไม่รู้ไม่เข้าใจ ความไม่รู้ไม่เข้าใจนั้น
มันจะวกวนอยู่ที่เก่า มันจะเป็นผู้ไม่มีศีลไม่มีสมาธิไม่มีปัญญา สัมผัสกับอะไรก็ไปกับ
สิ่งนั้น ๆ อยู่ในภพภูมินั้น ๆ

เรารู้เราเข้าใจเราจะได้หยุดภพภูมินั้น ๆ ด้วยความรู้ความเข้าใจด้วยการประพฤติ
การปฏิบัติ เพื่อเราทั้งหลายจะได้ว่างจากสิ่งที่มีอยู่ด้วยความรู้ด้วยความเข้าใจ
ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจเค้าเรียกว่ามันหลง มันวกวนในความหลงอย่างนั้น จิตใจวกวน
อย่างนั้นมันจะไปไหนไม่ได้ มันจะเป็นได้แต่เพียงคนเป็นได้แต่เพียงความหลง
หัวใจของบุคคลนั้นมันจะอยู่ในระนาบแห่งความหลงหรือว่าหัวใจบ่อนคาสีโน
เอาตัวตนเป็นที่ตั้งคือหัวใจบ่อนคาสีโน หัวใจบ่อนทำลายความถูกต้อง
หัวใจบ่อนความหลง

ให้เราารู้เข้าใจ เราจะได้เห็นภัยในความไม่ถูกต้องเห็นภัยในวัฏฏสงสาร ด้วยปัญญาบริสุทธิ์คุณ ด้วยเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ พอใจยินดีมีปิติมีความสุข มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อเอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิตร หัวใจของเราทั้งหลายจะได้หยุดอบายมุขอบายภูมิ

เราทั้งหลายถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราทั้งหลายจะพากันคิดว่า ความสุขทั้งหลาย ได้มาจากสิ่งที่อำนวยความสะดวกความสบายด้วยการพัฒนาวิทยาศาสตร์ อันนี้จริงอันนี้ถูกต้อง ความสุขทั้งหลายมันอยู่พัฒนาหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์

เราทั้งหลายต้องมีสัมมาทิฐิเราต้องมีความรู้ความเข้าใจพัฒนาวิทยาศาสตร์ ก็ต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กัน ถ้าเราพัฒนาวิทยาศาสตร์มันก็ยังเป็นนิติบุคคล ตัวตนอยู่

เราต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กันด้วยความรู้ความเข้าใจเราทั้งหลายนะ ถึงเป็นการพัฒนาครบวงจรด้วยความรู้ความเข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจก็จะเอาความหลง นำชีวิตเอาวิทยาศาสตร์นำชีวิต

เราต้องเอาทั้งวิทยาศาสตร์เอาทั้งจิตใจไปพร้อม ๆ กันนะ

เราอย่าไปคิดว่าประเทศสิงคโปร์นั่นนะประเทศเล็ก ๆ เท่อำเภอนึง ของเมืองไทยก็ไม่ได้ เค้าพัฒนาหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์เป็นหนึ่งในเอเชีย เพราะเค้าตั้งบ่อนคาสิโน มาเก๊าส่วนหนึ่งของประเทศจีนเค้าก็รวยเพราะเค้าพัฒนา ตามหลักเหตุตามหลักวิทยาศาสตร์

พวกเราทั้งหลายเมื่อมีปัญญาแล้วต้องรอบคอบนะ มีปัญญาแล้วต้องรอบคอบอย่าลืมนะว่าชีวิตของเรามันเป็นรายรับรายจ่ายนะ เราไปจับทางงูเดียวงูมันจะมากัดเรา งูพิษมันจะมากัดเรานะ การที่เราเอาหลักการอุดมการณ์มันดีแล้วถูกต้องแล้ว เราต้องมีหลักการมีอุดมการณ์แล้วก็มีอุดมธรรมนะ หลักการอุดมการณ์มันดีแล้วถูกต้องหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์นะ แต่ต้องไม่ทิ้งอุดมธรรมนะ

เราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งเอาความรู้สึกที่เอาตัวเป็นที่ตั้งมันเป็นหลักการเป็นอุดมการณ์แล้วอุดมด้วยความหลงนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านให้เราเอาทั้งหลักการอุดมการณ์แล้วก็ยกเลิกอุดมหลงนะ

ให้เอาอุดมธรรมให้เอาธรรมเอาธรรมบุญมันถึงจะสมบูรณ์เข้าถึงความพอเพียง พอเพียงพอเข้าถึงความพอดี เราอยากได้มากมันก็ไม่มาก เราอยากได้น้อยมันก็ไม่น้อย เราต้องรู้จักความพอดีเข้าสู่ความสมดุลทั้งรายรับรายจ่าย

เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอเข้าถึงความพอดี การประสูติของพระพุทธเจ้าถึงเป็นวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ ตรัสรู้ก็เป็นวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ เสด็จดับขันธปรินิพพานก็วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ

เราต้องรู้เข้าใจในการประพฤติกการปฏิบัติ เราทั้งหลายจะได้รู้หลักการรู้อุดมการณ์แล้วก็อุดมธรรม เราอยู่ที่ไหนก็พากันปฏิบัติได้ เมื่อเรามีลมปราณมีอายตนะภายใน ๖ ภายนอก ๖ มีธาตุทั้ง ๔ ขันธ์ทั้ง ๕ อยู่ที่ไหนก็ปฏิบัติได้

ให้รู้เข้าใจมีปิติมีความสุขมีเอกัคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

อย่าไปคิดด้วยวิชาความหลงเอาแต่หลักการอุดมการณ์เอาแต่วิทยาศาสตร์นะ ถ้าเรารวบ รวบความหลงมันไม่ตินะ รวบความโง่หลงมกมายเรียกว่ารวบไสยศาสตร์ มันไม่ตินะ ไม่ใช่ความดีมันไม่ใช่บารมีไม่ใช่ปัญญาบริสุทธิ์คุณนะ มันเป็นความหลงนะ

ให้เรารู้เข้าใจ อย่าไปคิดว่าทำไมเราโง่ไปตั้งหลายปี ประเทศสิงคโปร์ประเทศ เค๊าเล็กนิดเดียวเค้าตั้งบ่อนคาสีโนเค้ารวบกัน ประเทศมาเก๊าก็เหมือนกัน เค้ารวบกัน

ประเทศสิงคโปร์เค้ามีหลักเหตุผลมีหลักวิทยาศาสตร์นะ เค้าคิดว่าประเทศ สิงคโปร์มันเล็กนิดเดียว จะทำเกษตรกรรมก็ไม่ได้ จะทำอุตสาหกรรมก็ไม่ได้ ถ้าเราตั้งบ่อนคาสีโนด้วยหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์ก็รวบได้ เพราะคนในนี้โลกนี้ มันคนมีความไม่ฉลาด เอาความหลงนำชีวิต เอาตัวตนนำชีวิตมันมีมาก ถ้าเราตั้งบ่อนคาสีโน เราสามารถรวบได้ทางวัตถุ ด้วยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ เค้าถึงพากันตั้งบ่อนคาสีโน จะเรียกบ่อนคาสีโนก็ได้หรือเรียกบ่อนแห่งความหลงก็ได้ มันคืออันเดียวกัน

ให้เรารู้เข้าใจ ประเทศไทยเราแผ่นดินกว้างใหญ่ไพศาลเราต้องรู้เข้าใจว่า เราทั้งหลายอย่ายินดีในการเอาความหลงนำชีวิต อย่าไปยินดีในการเอาบ่อนคาสีโน นำชีวิตนะ

พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ ศาสดาทุกศาสนาเค้ามายกเลิกบ่อนคาสีโน มายกเลิกอบายมุขอบายภูมิ ให้เรารู้เข้าใจ ถ้าเรารู้เข้าใจ ทุกอย่างนะไม่มีปัญหา ปัญหาอยู่ที่เราไม่รู้ไม่เข้าใจนะ

ให้ทุกคนรู้เข้าใจว่าเราได้รับทรัพยากรที่ประเสริฐตามอายุช่วยให้เอาทรัพยากรนี้
มาทำงานมาทำหน้าที่ เหมือนท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโตท่านตรัสว่า

ความไม่ยั่งยืน เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่และแน่นอน

ความยิ่งใหญ่ คือความไม่ยั่งยืน

ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ คือชีวิตที่อยู่ด้วยทาน ศีล เมตตา และกตัญญู

ชีวิตที่มีความดี อาจมิใช่ความยิ่งใหญ่ แต่ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ ต้องอาศัยคุณธรรม
ความดีเท่านั้น

ขออนุโมทนากับท่านทั้งหลาย ที่ได้รับทรัพยากรที่ประเสริฐที่เป็นมนุษย์
เป็นผู้มีลมปราณมีโอกาสมิเวลาบำเพ็ญความดีที่ประกอบด้วยปัญญา เพื่อประพาส
เพื่อปฏิบัติเป็นบารมีเป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา รู้จักคุณค่าของพระนิพพาน
เห็นโทษในวิภวสงสาร มีศีลมีสมาธิมีปัญญาเป็นธรรมนุญนำชีวิต

ด้วยปัญญาบริสุทธิ์คุณ เมตตาบริสุทธิ์คุณ ปัญญาบริสุทธิ์คุณขององค์สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจงอำนวยอวยชัยให้ทุกท่านทุกคน จงรู้เข้าใจในการประพาส
การปฏิบัติด้วยกันทุกท่านทุกคน ณ โอกาสนี้ด้วยเทอญ
